

WZORZEC ALPAKI

RASA HUACAYA

Cechy i właściwości podlegające ocenie.

1. Ruch podczas chodzenia obserwowany z przodu i z tyłu
2. Brak fizycznych anomalii lub nieprawidłowości
3. Fenotyp:
 - właściwe proporcje ciała
 - głowa (kształt, uszy, oczy, zgryz)
 - kończyny przednie
 - kończyny tylne
 - ogon
 - genitalia
4. Jakość runa:
 - ocena wyników histogramu
 - jednolitość mikronów
 - gęstość
 - jednolitość koloru
 - długość
5. Zachowanie

1. Ocena praktyczna – normy dotyczące rasy

Spis treści:

- 1.1. Wygląd ogólny**
- 1.2. Głowa**
- 1.3. Wzrost i waga**
- 1.4. Kończyny**
- 1.5. Ciało**
- 1.6. Chód**
- 1.7. Narządy rozrodcze (samica)**
- 1.8. Narządy rozrodcze (samiec)**
- 1.9. Kolor okrywy włosowej**
- 1.10. Runo**
- 1.11. Zachowanie**

Standardy dotyczące rasy (wzorzec rasy)

1.1 Wygląd ogólny

Alpaka Huacaya ma kształt ciała wpisany w kwadrat. Zwarty tułów, którego górna krawędź jest równoległa do podłoża. Korpus oparty na czterech mocnych kończynach. Alpaka to wdzięczne i proporcjonalne zwierzę o szyi, której długość wynosi dwie trzecie długości grzbietu. Kończyny są proporcjonalne do długości szyi. Alpaka Huacaya jest dobrze pokryta runem od czubka głowy do palców u stóp.

1.2 Głowa

Głowa jest starannie uformowana, z proporcjonalnej długości, mocnym, klinowatym pyskiem.

- Alpaka ma jedną parę pionowo ustawionych uszu w kształcie włóczni, pomiędzy którymi znajduje się w pełni zarośnięta część czaszki
- Oczy wystają nieco z oczodołów i są duże, okrągłe. Oczy mogą mieć kilka odcieni, chociaż 90% populacji ma oczy czarne. Drugim pożądanym kolorem jest brązowy.
- Szczęki są dobrze dopasowane, a dolne siekacze stykają się z górną poduszką zębową (płytką rogowo-skórną). Górna warga jest centralnie podzielona i ruchoma, aby zapewnić im większą zręczność w zbieraniu roślinnego pokarmu.
- Nos ma dwa dobrze wykształcone rozchodzące się nozdrza umożliwiające skuteczną wentylację płuc.
- Wokół warg i oczu preferowany jest ciemniejszy pigment. Zapewnia to dodatkową ochronę przed promieniowaniem ultrafioletowym i środowiskiem.
- Poważne wady:
 - Głuchota,
 - Błękitne oczy u białych alpak – BEW,
 - Deformacje uszu:
 - uszy zrośnięte,
 - uszy susła,
 - uszy w kształcie banana,
 - Duży prognatyzm (wysunięcie kości żuchwy),

- Boczne odchylenie przedniego płatu nosowego – krzywa twarz,
 - Rozszczep podniebienia,
 - Atrezja nozdrzy tylnych,
 - Oczy:
 - zaćma,
 - entropia (podwiniecie powiek do środka),
 - ektropia (wywinięcie powiek na zewnątrz),
 - ślepotą.
- Wady mniej istotne:
 - Nieznaczny prognatyzm (wysunięcie kości żuchwy),
 - Rzymski nos (podobieństwo do lamy),
 - Wąska głowa,
 - Pysk bez owłosienia,
 - Brak pigmentacji na wargach i wokół oczu,
 - Zachowane lub trwałe zęby mleczne.

1.3 Wzrost i waga

Wysokość w kłębie dorosłej alpaki wynosi nie mniej niż 80 cm, średnia waga dorosłej alpaki wynosi 60 kg. Alpaka roczna waży min. 32kg.

- Poważne wady:
 - Waga rocznej alpaki poniżej 32kg,
 - Niski wzrost poniżej 75 cm w kłębie,
 - Wysoki wzrost powyżej 95 cm w kłębie (zbyt duże podobieństwo do lam).

1.4 Kończyny

Ciało alpak oparte jest na czterech kończynach i dwupalczastych stopach. Każdy palec pokryty/zakończony jest paznokciem. Kończyny powinny być proste, ze stawami ustawionymi w linii pionowej od biodra w kończynach tylnych i od ramienia w kończynach przednich. Łopatki mocno osadzone i wyraźnie przyległe do klatki piersiowej. W miarę ruchu postępowego zwierzęta powinny się swobodnie poruszać.

Skórzana membrana chroni stopy i minimalizuje nacisk wywierany na podłoże (minimalizuje w ten sposób negatywny wpływ na środowisko).

Prawidłowo zbudowane przednie kończyny wyglądają w ten sposób, że jeśli przeprowadzimy linię prostą, to – patrząc zarówno z przodu, jak i z boku – powinna ona przejść mniej więcej przez środek długości łopatki, nadgarstek i śródreżce.

Prawidłowo zbudowane kończyny tylne - oglądane od tyłu, powinny być ustawione zawsze równoległe do siebie i pionowo względem podłoża.

● Poważne wady:

- Nadmierne zniekształcenie kątowe kończyn:

a) Przednie kończyny:

- Mocno koślawe nogi (X) iksowate,
- Stopy skierowane do środka,
- Dośrodkowo lub poprzecznie skrzywione pięciny,
- Zbyt szeroko rozstawione kończyny,
- Pięciny nadmiernie podniesione,
- Pięciny nadmiernie obniżone,
- Śródstopie nie jest ustawione pionowo w stosunku do podłoża, lecz pod kątem mniejszym od prostego,
- Polidaktylia,
- Syndaktylia.

b) Tylne kończyny:

- Pięciny skierowane do środka, nogi szeroko rozstawione (Cow Hocks),
- Zbyt mocne ustawienie stawów kończyn tylnych – nadmierne nachylenie stawu skokowego,
- Kończyny krzywe (beczka) w której stawy skokowe ustawione są na zewnątrz,
- Pięciny nadmiernie podniesione,
- Pięciny nadmiernie obniżone,
- Śródstopie nie jest ustawione pionowo w stosunku do podłoża, lecz pod kątem mniejszym od prostego,
- Luksusowa (zwichnięta) rzepka,

- Polidaktylia,
- Syndaktylia.

- Wady mniej istotne:

- Nieznaczne zniekształcenie kątowe kończyn wg wykazu powyżej,
- Zdeformowane paznokcie u stóp.

1.5 Ciało

Szyja alpaki jest wyprostowana i miękką linią przechodzi w grzbiet. Zad alpaki zakończony jest ogonem, którego kształt wynika wprost z linii miednicy (bardziej pionowy niż u lamy). Pozycja spoczynkowa ogona – przyległa do ciała, pokrywa narządy płciowe. Ogon podnosi się podczas wypróżniania, oddawania moczu oraz w celu wyrażenia temperamentu i nastroju. Ogon jest wyraźnie wyżej ustawiony niż ogon lamy.

Klatka piersiowa powinna mieć wielkość pozwalającą na odpowiednią wymianę powietrza. Kształt pełny, szeroki.

- Poważne wady:

- Skolioza - boczne skrzywienie kręgosłupa,
- Skrzywienia szyi,
- Załamany lub zgięty, niemożliwy do wyprostowania ogon,
- Brak lub nienormalnie krótki ogon,
- Ciężka kifoza,
- Ciężka lordoza.

- Wady mniej istotne:

- Przepuklina pępka,
- Nieproporcjonalna długość szyi (zbyt długa lub zbyt krótka),
- Zbyt niskie osadzenie ogona.

1.6 Chód

Swobodny krok jest charakterystyczny dla alpaki. Normalny powolny chód, to chód stabilny czteropunktowy, w którym każda stopa jest przesuwana i stawiana osobno. Przy większej prędkości poruszania się alpaka ma chód, który jest dwupunktowy, gdzie dwie

stopy po obu stronach są przesuwane równocześnie.

- Poważne wady:
 - Nadmierne zniekształcenie kątowe kończyny powodujące nieprawidłowy ruch,
 - Zwichnięte rzepki powodujące nieprawidłowy chód,
 - Trop liniowy,
 - Nierówny krok.

- Wady mniej istotne:
 - Stawy zdeformowane nieznacznie w kierunku środkowym lub bocznym. Chód związany z kątową deformacją kończyn.

1.7 Narządy płciowe (samica)

Narządy płciowe samicy są chronione wewnętrznie i nie są widoczne z zewnątrz. Otwór pochwy powinien być dobrze przykryty ogonem, nie powinien być zbyt mały i powinien być umieszczony w płaszczyźnie pionowej. Wymię jest słabo widoczne do momentu laktacji. Cztery strzyki symetrycznie rozmieszczone, po dwa po każdej stronie.

- Poważne wady:
 - Zbyt małe otwarcie pochwy,
 - Hermafrodytyzm,
 - Brak jakiegokolwiek części układu rozrodczego,
 - Mniej lub więcej niż cztery strzyki.

- Wady mniej istotne:
 - Podniesiona łechtaczka.

1.8 Narządy płciowe (samiec)

Najbardziej widoczną częścią męskich narządów płciowych są jądra, które są umieszczone i chronione pod ogonem. Moszna jest dobrze przymocowana, stosunkowo mała i utrzymuje jądra, które są mniej więcej równe pod względem wielkości. Normalny rozmiar w pełni rozwiniętych jąder wynosi: 4 cm długości, 2,5 cm szerokości.

Penis znajduje się pod brzuchem między tylnymi nogami.

● Poważne wady:

- Hermafrodytyzm,
- Wnętrostwo jądra, jednostronne lub obustronne,
- Nie mniej i nie więcej niż dwa jądra w mosznie,
- Zbyt miękkie lub zbyt twarde jądra,
- Torbielowate jądra,
- Jednostronna lub obustronna hipoplazja jąder (jedno lub oba jądra o wyjątkowo małym rozmiarze w porównaniu do wieku).

1.9 Kolor okrywy włosowej Huacaya

Okrywa włosowa (runo) występuje w różnych odcieniach kolorów: od białego, płowego, brązowego, szarego, wrzosowo-szarego, różowo-szarego do czarnego. Idealna alpaka powinna mieć jednolity kolor w całym runie, jednak występują dowolne kombinacje kolorów powyższych.

1.10 Runo/Welon

Runo alpaka pokrywa całe ciało łącznie z kończynami. Najgęściejsze runo znajduje się na grzbiecie i bokach oraz szyi i w tych partiach ciała tworzy się karbikowanie. Na kończynach okrywa włosowa jest mniej gęsta, brzuch i wewnętrzne części kończyn są pokryte krótkimi włosami.

Alpaki Huacaya wytwarzają delikatne cienkie i miękkie włókna, które rosną prostopadłe do skóry. Runo jest gęste, gąbczaste, mocno karbikowane. U idealnej alpaki Huacaya karbikowanie jest bardzo wyraźne, zaczyna się przy samej skórze i jest równomierne na całej długości włosa. W okrywie znajdują się włókna pierwotne i wtórne tworzące skupiska. Mieszki włosowe w skórze są umieszczone blisko siebie. Mieszki wraz z grupami włosotwórczymi tworzącymi kosmyki nadają runo gęstość. Następujące cechy włókien są charakterystyczne dla włókna Huacaya:

- Grubość – jest to grubość włókna mierzona w mikrometrach. Najlepsze włókno pochodzi z welonu – jest to obszar znajdujący się na grzbiecie i na bokach. Włókno na szyi charakteryzuje się podobną grubością, jak włókno welonu, natomiast jest znacznie krótsze.
- Gęstość – to liczba włókien na centymetr kwadratowy skóry. Gęstość jest związana z masą włókna, ponieważ im więcej włókien na jednostkę miary, tym więcej runa, i większy jego ciężar. Gęsty karbikowany welon działa również jako bariera przed brudem i chroni

przed warunkami atmosferycznymi.

- Charakter runa/karbikowanie – odchylenia (od osi włosa) o regularnej amplitudzie oraz częstotliwości na całej długości włosa.
- Charakter runa/jednolitość – wskazuje na to, że w okrywie występują włókna o podobnej długości i grubości.
- Długość włókna – jest ważnym elementem okrywy, im większa długość, tym większa masa runa i większa przydatność w procesach technologicznych. Roczny odrost runa wynosi 7-12cm

● Poważne wady:

- Runo o niskiej gęstości,
- Duża rozbieżność grubości w próbce – duże SD,
- Wysoki poziom grubych włosów,
- Niewielki przyrost roczny,
- Brak pełnego pola obrostu alpaki,
- Kosmyk prymitywny,
- Duża zmienność koloru runa (alpaka łaciata, z wyłączeniem umaszczenia grey, rose grey i płowego).

1.11 Zachowanie

Alpaki to zrównoważone psychicznie, spokojne zwierzęta z silnym instynktem stadnym. Przy próbie nawiązania bezpośredniego kontaktu płochliwe. Obserwowalne dominacje hierarchiczne między osobnikami w stadzie.

Zarówno samce jak i samice wykazują wysoki wigor hodowlany cechujący się wysokim libido u samców oraz uległością podczas krycia (przy odpowiedniej fazie cyklu) u samic. Samice po porodzie wykazują silny instynkt macierzyński, poziom laktacji jest wystarczający na zaspokojenie potrzeb dziecka przez cały okres odchowu.

● Wady niedopuszczalne - dyskwalifikujące z hodowli:

- agresywność w stosunku do ludzi – Berserk Syndrom,
- brak libido,
- powtarzający się po kolejnych porodach brak instynktu macierzyńskiego,
- powtarzający brak laktacji (po kolejnych porodach).